

korak po korak

UDRUGA RODITELJA

Program prevencije nasilja nad i među djecom i mladima

IZVJEŠTAJ O PROVEDBI

2019. godina

U Zagrebu, siječanj 2020.

SADRŽAJ

1. Uvodno o CAP programu
2. Ciljevi CAP programa
3. Provedba od 1999. – 2000.
4. CAP pomagači i pomagačice
5. CAP seminari
6. CAP mreža
7. Provedba CAP programa u 2019. Godini
8. CAPIS baza
9. Nacionalna konferencija CAP pomagača
10. Zagovaračke aktivnosti
11. Sudjelovanje na skupovima
12. Materijali CAP programa
13. CAP u medijima
14. Suradnja s institucijama i donatorima

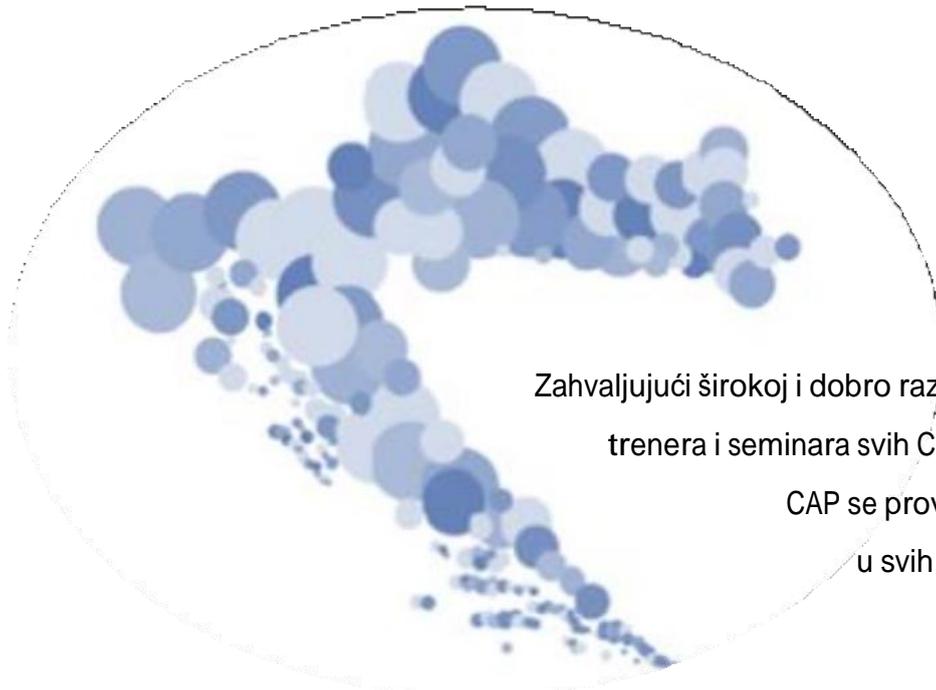
UVOD

CAP (*Child Assault Prevention* - prevencija napada na dijete) program je nastao 1978. u SAD kao odgovor na rastući broj slučajeva nasilja nad djecom. Danas je CAP jedan od najpoznatijih programa prevencije nasilja nad djecom u svijetu i jedan od rijetkih programa koji obuhvaćaju i prevenciju seksualnog nasilja nad djecom. Na inicijativu Udruge roditelja „Korak po korak” CAP program je 1999. godine uveden u Hrvatske škole i dječje vrtiće.

CAP je program primarne prevencije nasilja nad i među djecom. CAP polazi od ideje da je ljudsko pravo svakog djeteta da bude sigurno i zaštićeno od svakog oblika nasilja. Osim djece, CAP radionice polaze i odrasli bliski djeci, odnosno njihovi roditelji, skrbnici i djelatnici škola i dječjih vrtića.

Ciljevi CAP programa su:

1. smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima nasilja poučavajući ih efikasnim prevencijskim strategijama, te osiguravanjem kvalitetnije podrške njima važnih odraslih (roditelji, zakonski skrbnici i odgajatelji).
2. potaknuti lokalnu zajednicu na aktivno zalaganje za prevenciju nasilja u društvu, a posebno na prevenciju nasilja nad i među djecom
3. potaknuti odgojno-obrazovne ustanove na sustavan pristup primarnoj prevenciji nasilja nad i među djecom.

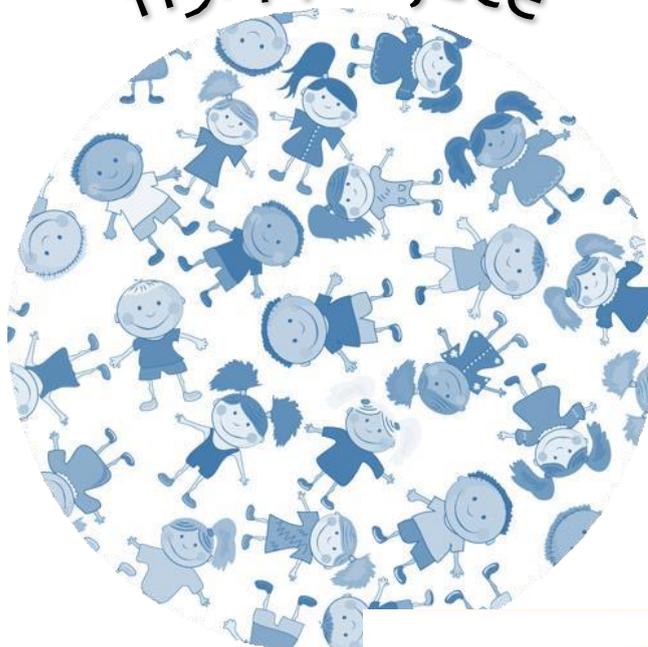
Zahvaljujući širokoj i dobro razvijenoj mreži CAP pomagača, trenera i seminara svih CAP programa od 2017. godine CAP se provodi na području cijele države u svih 20 županija i Gradu Zagrebu.

1999.–2019. CAP programom obuhvaćeno je:

72 270 roditelja

113.442 djece

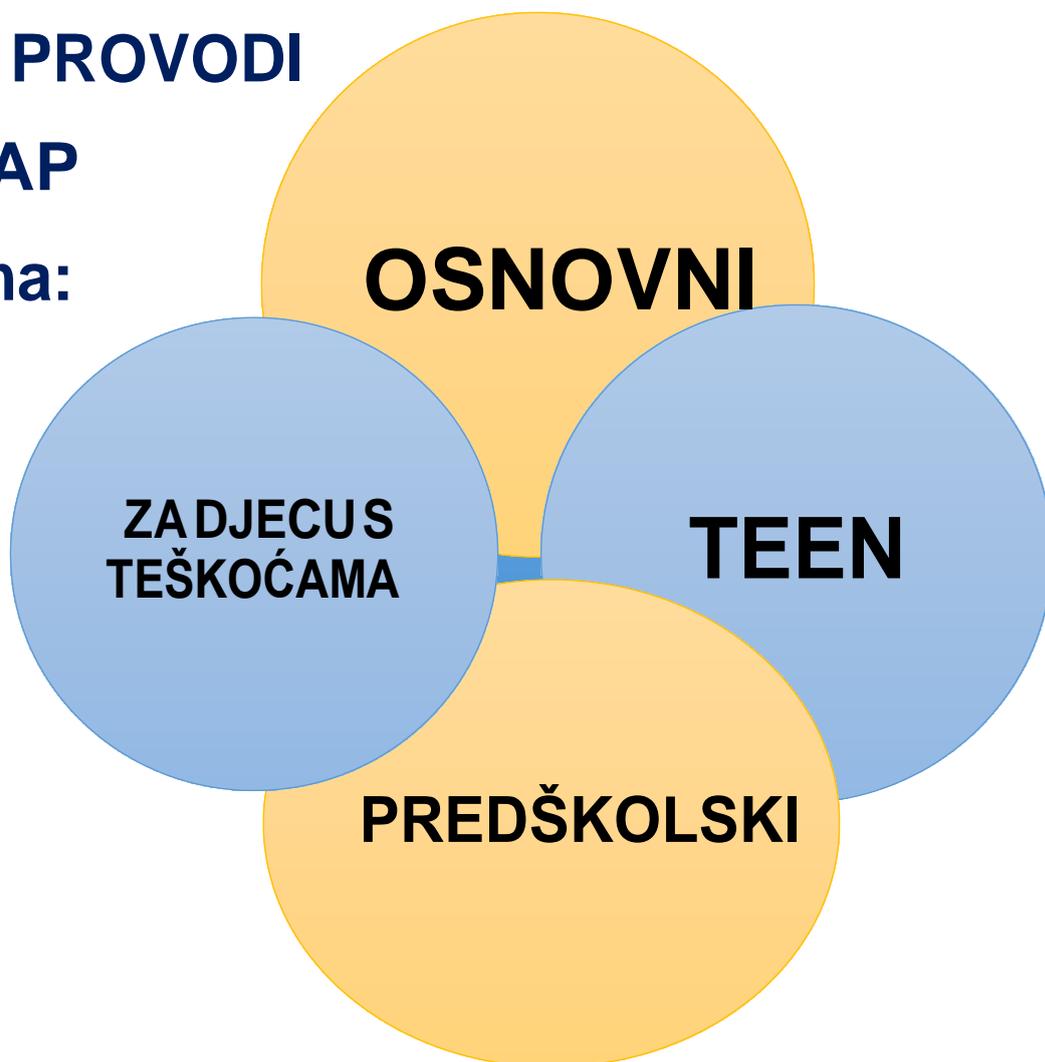
CAP program je verificiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za znanosti i obrazovanje. Na taj način provedba programa uvodi se u školski kurikulum te se učiteljima priznaje u radno zaduženje. Školske godine 2012./2013. godine uveden je Kurikulum Zdravstvenog odgoja koji predviđa 4 temeljne cjeline: Živjeti zdravo, Prevencija nasilničkog ponašanja, Prevencija ovisnosti te spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje. Velikom dijelu sadržaja Kurikuluma, komplementaran je CAP program prevencije nasilja nad djecom te ga dio CAP timova i dalje provodi kao doprinos provedbi programa Zdravstvenog odgoja.

U novom kurikulumu za 2018. godine za program „Škola za život“ Ministarstva znanosti i obrazovanja istaknuto je „korisnije i smislenije obrazovanje, usklađeno s njihovom razvojnom dobi i interesima te bliže svakodnevnom životu“ s čime s kurikulum CAP programa i sama filozofija CAP-a podudara.

UDRUGA PROVODI

4 vrste CAP

kurikuluma:

CAP POMAGAČI I POMAGAČICE

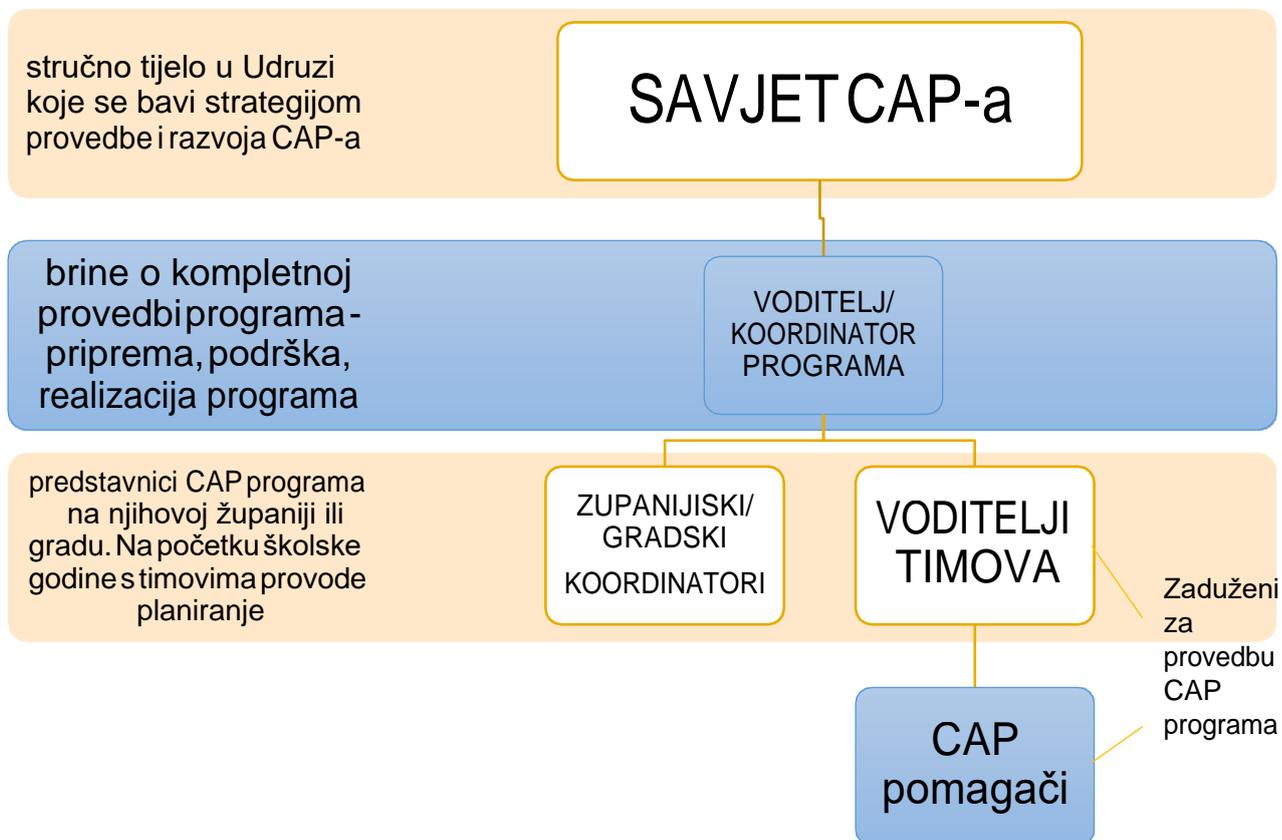
Osobe koje završe edukaciju koju provodi Udruga roditelja „Korak po korak“ nazivaju se CAP pomagačica/icama, te nakon odrađenog, tzv. *follow up* aktivnosti, i službeno mogu početi provoditi CAP program u ustanovama u kojima rade. Na CAP seminarima educiraju se budući CAP pomagači koji će provoditi CAP u odgojno obrazovnim institucijama obrazujući tako druge odgojne obrazovne djelatnike, roditelje i djecu. Prolaskom edukacije i provedbom programa, CAP pomagači postaju dio CAP mreže i zajedno sa svima drugima rade na daljnjem razvijanju programa i kvalitete provođenja istog.

CAP SEMINARI

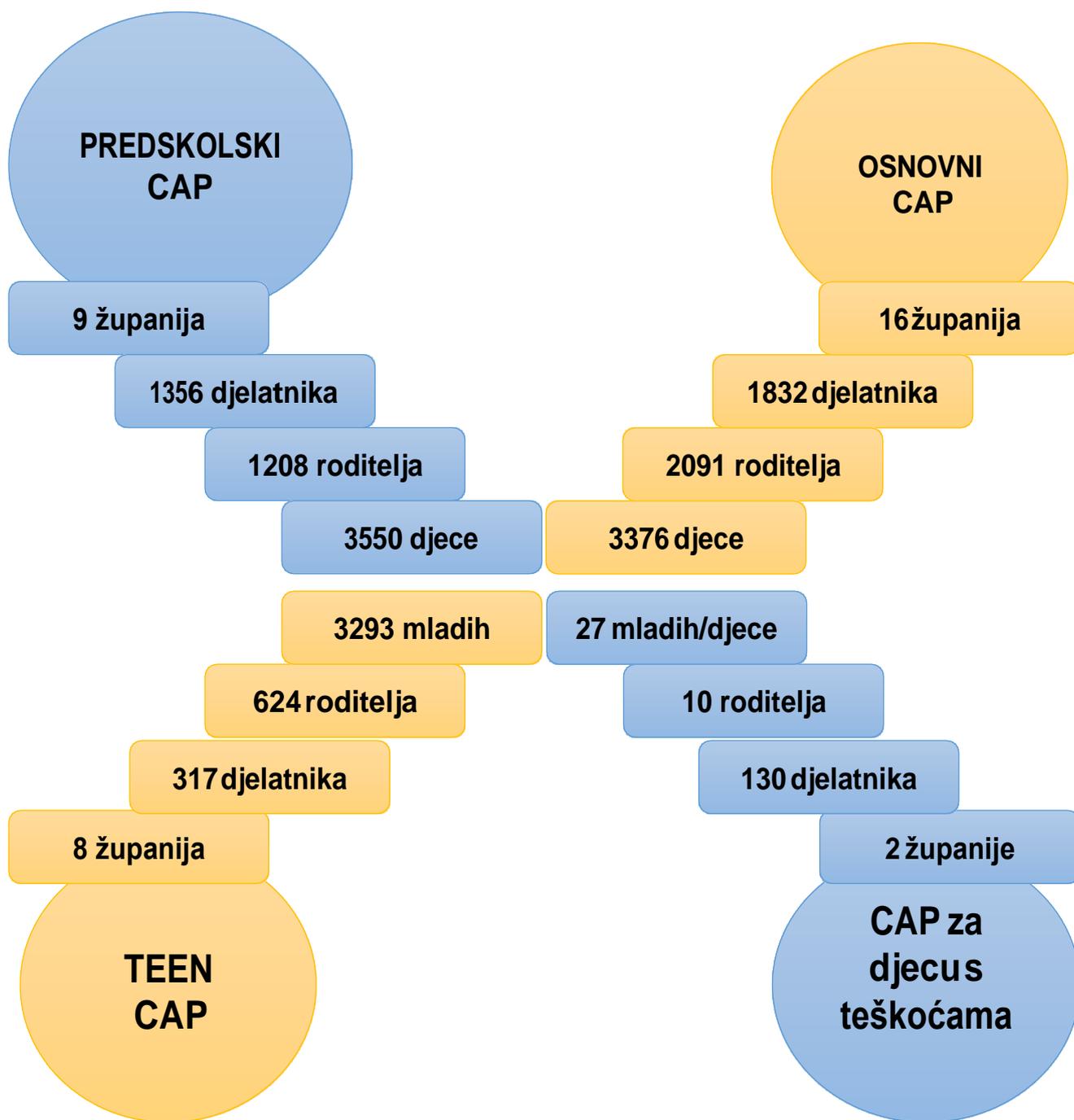
I ove smo godine aktivno provodili edukaciju za nove CAP pomagače i pomagačice te time proširili CAP mrežu za 172 novih CAP pomagača i pomagačice. Najviše u Predškolskom CAP programu, njih više od 110.

CAP MREŽA

S ciljem praćenja i brige o kvaliteti provedbe programa kao dio djelatnosti Udruge uvedena je CAP mreža.

PROVEDBA CAP PROGRAMA u 2019. godini

CAPIS baza

Od 2017. godine, sve aktivnosti unutar bilo koje od četiri verzije CAP programa unosimo na online platformu CAPIS koju je razvio naš Željko Beranek, a u kojem voditelji i voditeljice timova, koordinatori/ice unose sve protokole i prikazuju nam kako se širi naša CAP mreža i koliko roditelja, djelatnika i djece je obuhvaćeno našim programom.

CAPIS sustav pomaže CAP timovima da unose podatke, evaluacije i komentare sa provedenih CAP radionica, CAP koordinatorima da prate provedbu su svom gradu ili županiji, a Udruzi za sveobuhvatno praćenje i rada na kvaliteti programa kao i za izvještavanje prema donatorima i prijavi na nove Natječaje i Javne pozive kako bi osigurali daljnje financiranje CAP programa.

Kontinuirano radimo na rastu i razvoju CAPIS baze, pa smo tako nedavno na bazu stavili sve nove, relevantne materijale za provedbu svih kurikuluma kako bi svi CAP pomagači koji imaju pristup bazi mogli u bilo kojem trenutku preuzeti te materijale. Tamo ćemo ih redovito ažurirati kako bi smanjili vremenski period slanja materijala i obavijesti o promjeni istih putem mail i/ili telefonske komunikacije. Naravno, i dalje potičemo direktnu komunikaciju sa zaposlenicima Udruge oko bilo kojih specifičnih situacija ili nejasnoća vezanih uz provedbu i izvještavanje o provedenim radionicama kako bi smanjili rizik od pogrešaka i većih odstupanja u provedbi programa. Nadamo se kako ćemo uskoro sve CAP pomagače i pomagačice „sprijateljiti“ sa bazom te će proces pripreme radionica i izvještavanja o provedbi biti jednostavniji i u skladu sa digitalnim dobom.

4. CAP Nacionalna konferencija

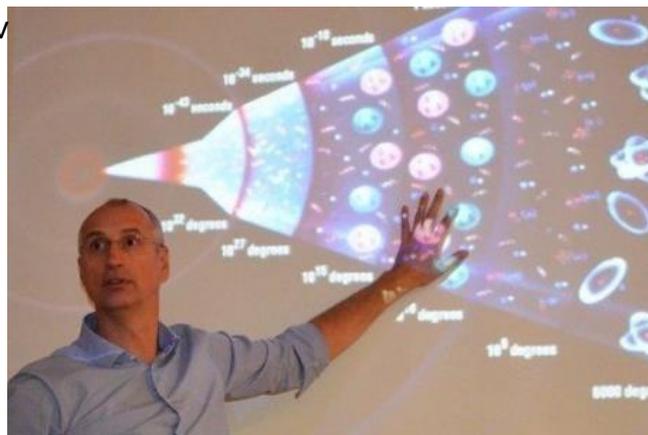

Četvrta po redu, Nacionalna konferencija CAP pomagača i pomagačica Republike Hrvatske održana je 04. i 05. travnja u Splitu. Na konferenciji je istaknuto kako i nakon 20 godina provođenja CAP-a program ide dalje kako bi osigurao potrebnu pomoć najosjetljivijim skupinama u našem društvu – djeci i mladima. Temeljitim i interdisciplinarnim pristupom, povezivanjem stručnjaka, institucija, udruga, ali i lokalne vlasti u borbu protiv nasilja te edukacijom mladih može se izgraditi bolja budućnost.

Program konferencije bio je posvećen i obilježavanju 20 godina provedbe CAP programa prevencije nasilja nad djecom prikazom razvoja programa i stečenih iskustava kao i predstavljanje vizije za sljedećih 20 godina CAP-a.

Glavni subjekti ove konferencije su djeca pa su i oni sami dali pogled iz svog kuta. Tako su predstavnici Dječjeg gradskog vijeća Grada Splita te Dječjeg foruma „Splitska dica“ predstavili svoj rad i program te dodatno naglasili kako i oni moraju biti uključeni u aktivnosti i program CAP-a da bi sustav funkcionirao.

Prof.dr.sc. Ivica Puljak u svom je predavanju istaknuo kako potreba za učenjem i znanjem širi vidike. Znanost na koncu oblikuje djecu i mlade, daje im širu perspektivu te ih motivira da i sami budu bolji ljudi.

Na središnjem panelu u raspravi o sustavnosti prevencije u školama zaključeno je kako do sustavnosti prevencije nasilja u odgojno obrazovnim ustanovama možemo doći uključivanjem svih važnih dionika. Prije svega se tu misli na roditelje od kojih se očekuje da pomognu djeci prenijeti norme i vrijednosti koje uče i u školi. Roditelji, CAP pomagači i pomagačice, stručni suradnici te drugi kolege iz odgojno-obrazovnih ustanova samo zajedno mogu postati prevencijski lideri u svojim školama, vrtićima, ali i lokalnoj zajednici.

Ovogodišnja CAP konferencija održana je pod pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović te uz podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Agencije za odgoj i obrazovanje te Grada Splita.

Udruga roditelja Korak po korak i cijeli CAP tim udruge zahvaljuje svim sudionicima, gostima, predavačima na sjajnoj atmosferi, predanom radu i zalaganju što na Konferenciji što tijekom cijele godine provedbe CAP programa.

SUDJELOVANJE NA SKUPOVIMA

Kao i dosadašnjih godina i 2019. godina bila je vrlo bogata različitim skupovima, konferencijama i okruglim stolovima na kojima smo sudjelovali na različite načine – od pasivnih sudionika u publici gdje smo učili nove stvari, preko izlaganja na skupovima, pa sve do sudjelovanja na edukacijama koji su dodatno povećali naše analitičke i zagovaračke kapacitete za još snažnije i bolje zastupanje prava djece i razvijanje CAP programa. Evo nekih od njih:

- Početkom siječnja, sudjelovali smo na početnoj konferenciji naših partnera DND Gospić s kojima smo, kao partneri, provodili projekt „**CAP za sigurno odrastanje**“ kojeg je financiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- **Predstavljali smo CAP program** budućim učiteljicama i učiteljima na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u sklopu kolegija *Prevenција zlostavljanja i rizičnog ponašanja*
- **Sudjelovanje na konferenciji „Uključivo obrazovanje za sve“** za cilj je imalo istaknuti važnost osiguravanja da svako dijete postigne svoje potencijal kao glavni prioritet za obrazovne politike. Obrazovni sustavi trebaju postati više fleksibilan, dinamičan, inovativan i otvoren držati korak s brzim društvenim i ekonomske promjene koje se događaju u cijeloj regiji svijet - i napraviti da je visokokvalitetno obrazovanje stvarnost za sve
- Sudjelovali smo i na **15. susretu Dječjih gradskih i općinskih vijeća Hrvatske** u Velikoj Gorici
- **#StartToTalk** – početna konferencija projekta koji se bavi sprječavanjem seksualnog uznemiravanje i zlostavljanje nad djecom u športu na koju smo bili pozvani predstaviti naš TEEN CAP program
- Od 19. do 23. 11. 2019. U Biogradu na Moru održao se **međunarodni trening Cross Over** na kojem sudjeluje 20 sudionika iz sedam zemalja: Belgije, Litve, Latvije, Mađarske, Srbije, Češke i Hrvatske. Cilj je bolje razumjeti format strateških partnerstava i kvalitetnije napisati projektni prijedlog u okviru Erasmus+ programa, konkretnije strateških partnerstva.
- Jedan takav Erasmus+ projekt započeli smo koncem ove godine. Kao nositelji projekta **STOP** koji za cilj ima **prevenciju seksualnog zlostavljanja mladih**, radimo na razvijanju aplikacije proširene stvarnosti (AR) sa 5 partnerskih organizacija iz 4 države Europske unije.
- Krajem 2019. -te smo sudjelovali i na **predstavljanju istraživanja** koje je proveo Laboratorij za preventivna istraživanja pod nazivom – **Kako je biti adolescent u Hrvatskoj?**

EDUKATIVNO–INFORMATIVNIMATERIJALI

Brošura o
20 godina
provedbe CAP
programa

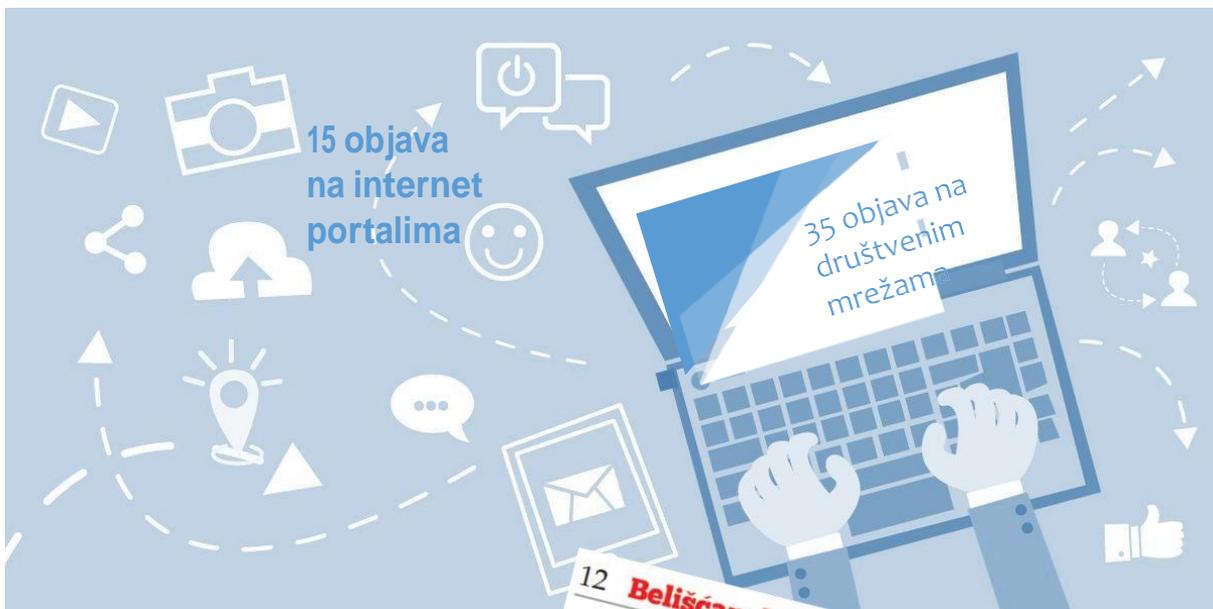

Svi materijali na
jednom mjestu!

MEDIJI O CAP-U

Medijskim kanalima trudimo se doprijeti do što većeg broja ljudi i podizati svijest šire javnosti o važnosti pravodobne prevencije nasilja. U 2019. godini Udruga roditelja „Korak po korak“ više je puta predstavila svoje aktivnosti putem medija i medijskih objava.

4. CAP KONFERENCIJA – susret stručnjaka u području prevencije i zaštite djece od nasilja

Napisao/la P.R.
Objavljeno: 02. Travanj 2019.

Udruga roditelja Korak po korak · 16. studenoga 2019.

Sretan Svjetski dan tolerancije!

Korak je i ovaj vikend u radnoj atmosferi TEEN CAP seminar održan je za preko 30 novih CAP pomagača i pomagačica u Bright Horizons - International British School.

Hvala trenericama Marini i Dijani, školi koja nas je ugostila i sudionici motivaciji, trudu i produktivnom vikendu.

#URKPK #sigurnijakislobodni #korakovci

12 Beliškanski listi

Edukacija za odgojiteljice i stručne suradnice na temu Predškolski CAP program

ožujak 2019.

Novi programski sadržaji u dječjem vrtiću

U sklopu projekta izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja "is-CAPuciraj se!", kojeg organizira i provodi Udruga roditelja Korak po korak iz Zagreba, a kojoj se kao partner u programu pridružio i Dječji vrtić Maslačak Belišča, u dvorani matičnog Dječjeg vrtića Maslačak, tijekom vikendinara za odgojiteljice i stručne suradnice i suradnike u predškolskim ustanovama na temu Predškolski CAP program. Edukativni skup svojom su naznačeno predstavnici Udruge roditelja Korak po korak iz Zagreba i koordinator CAP programa te ranog Zdenko Glasovac. Na dvodnevnoj edukaciji sudjelovalo je 20-ak predstavnica predškolskih ustanova iz Belišča, Našica, Donjeg Miholjca, Valpova, Belog Manastira i Osijeka.

Kako smo doznali od Kristijana Oreškovića, koordinatora CAP programa, ovaj hvalevrijedan projekt financira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Predškolski CAP program sadržajno govori o različitim oblicima prevencije zlostavljanja i društveno neprihvatljivih oblika ponašanja

Domaćin i organizatori stručnog osposobljavanja u dječjem vrtiću u Belišču. znanosti i obrazovanja. Predškolski CAP program sadržajno govori o različitim oblicima prevencije zlostavljanja i društveno neprihvatljivih oblika ponašanja

U cilju programa je smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kroz pružanje kvalitetnih informacija i poučavanje učinkovitim preventivnim strategijama. Seminar za primjenu Predškolskog CAP programa održan u predškolskom vrtiću, tematski je obuhvatio rad sa zaposlenicima vrtića, roditeljima i djecom, rad s dionicima za djecu i igraze, a voditeljice seminara bile su Dejana Varma, psihologinja Osnovne škole Josipa Matoša Vukovar i Tina Budić, psihologinja Dječjeg vrtića Međo Brundo iz Zagreba. Kako je rekao ravnatelj vrtića Zdenko Glasovac, navedeni programski sadržaji kojima se ujedno povećava ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnog rada Dječjeg vrtića Maslačak.

Udruga roditelja Korak po korak · 26. listopada 2019.

Da naša djeca budu sigurna, jaka i slobodna radit će od danas na dalje i novih 30ak CAP pomagačica koje su ovog vikenda prošle edukaciju u DV Vedri dani, koju su vodile naše Tina i Matea.

U ugodnoj, veseloj i radnoj atmosferi prošlo je dva dana seminara za Predškolski kurikulum CAP programa.

#URKPK #sigurnijakislobodni #korakovci #CAPpomagaci

SURADNJA I PARTNERSTVO S INSTITUCIJAMA

Kao i svake godine do sada, CAP program provodio se zahvaljujući brojnim suradnicima, partnerima i institucijama koje su svojim aktivnostima doprinijele ciljevima i misiji Udruge roditelja „Korak po korak“. Školama, vrtićima, centrima za odgoj i obrazovanje koji provode CAP želimo reći veliko HVALA i izraziti nadu za daljnjom suradnjom na provedbi.

CAP DONATORI 2019.

Nacionalni:

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Lokalni:

GRAD GOSPIĆ

GRAD VELIKA GORICA

GRAD RIJEKA

GRAD PULA
CITTÀ DI POLA

GRAD PULA

GRAD ZAGREB

GRAD KOPRIVNICA

Korak pđ korak

UDRUGA RODITELJA

www.udrugaroditeljapk.hr

info@udrugaroditeljapk.hr

01/4855 578

UR.KpK

